

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 3T/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120010547
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Slivenská
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2120010547.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, samosudkyňou JUDr. Natáliou Slivenskou, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému L. M., nar. XX. XX. XXXX, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom v Trnave dňa 27. 09. 2022, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný:

L. N e L. k ý , nar. XX. XX. XXXX v A., trvale bytom A.,
L. XXXX/XX, t. č. Psychiatrická nemocnica
P. Pinela, Malacká cesta 63, Pezinok,

u z n á v a s a z a v i n n é h o , ž e

v období od mesiaca február 2018 až do 10. 08. 2019, s výnimkou obdobia od 05. 02. 2019 do 05. 08. 2019, kedy vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody a obdobia od 10. 08. 2019, odkedy vykonával väzbu, výkon trestu a uložené ochranné liečenie, v Trnave ani inde na území Slovenskej republiky úmyselne riadne a včas neplatil výživné na svoje maloleté deti R. M., nar. XX. XX. XXXX, a P. M., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom u l. C. M. v A., L. XX, hoci mu vyživovacia povinnosť vyplývala priamo zo Zákona o rodine a výška vyživovacej povinnosti mu bola určená aj rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 11. 01. 2017, sp. zn. 33P/16/2016-65, právoplatným dňa 18. 02. 2017, a to tak, že je povinný platiť výživné na svoje maloleté deti R. a P. M., na každé dieťa vo výške 70 Eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, a hoci si obžalovaný bol vedomý tejto vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom R. a P. M., neprejavil dostatočnú snahu nájsť a udržať si stále zamestnanie a zabezpečiť si pravidelný zdroj príjmov, z ktorého by mohol výživné riadne uhrádzať a aj z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol dňa 01. 03. 2018 vyradený pre nespoluprácu, pričom počas obdobia, kedy bol na slobode, prispel na výživu svojich detí R. a P. len sumou 331,30 Eur, ktorú od neho vymohol súdny exekútor, čím mu vznikol dlh na výživnom vo výške 1.348,70 Eur,

t e d a

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Za to sa

o d s u d z u j e :

Podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraduje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 05. 03. 2020 podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava na Okresný súd Trnava obžalobu na obvineného L. M. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom a právnom základe bližšie tam špecifikovanom, ktorú obžalobu prokurátorka v rámci jej prednesenia modifikovala v rozsahu uvedenom vo výrokovvej časti rozsudku.

Súd na prejednanie veci nariadil hlavné pojednávanie, ktoré dňa 27. 09. 2022 vykonal v neprítomnosti poškodenej zástupkyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ktorá svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnila, o odročenie pojednávania nepožiadala.

Po prednese obžaloby prokurátorkou Okresnej prokuratúry Trnava v rozsahu jej modifikácie a po zaujatí stanoviska obžalovaného k obžalobe bol obžalovaný súdom poučený o tom, že môže urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku, a zároveň bol poučený o ďalšom postupe a následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 4 až 8 Trestného poriadku.

Obžalovaný L. M. urobili vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe v zmysle jej modifikácie. Následne súd postupoval primerane podľa ustanovenia § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku, pričom na všetky súdom položené otázky v zmysle tohto zákonného ustanovenia obžalovaný odpovedal „áno“. Následne prokurátorka a poškodená Ing. C. M. navrhli vyhlásenie obžalovaného prijať.

Súd podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku uznesením prijal vyhlásenie obžalovaného o uznání viny zo spáchania stíhaného skutku bez narušenia jeho skutkovej totožnosti, keď ho právne posúdil zhodne tak, ako bol posúdený v podanej obžalobe, pretože boli naplnené všetky zákonné formálne znaky tohto trestného činu, keď na podklade výsledkov dokazovania vykonaného v prípravnom konaní nemal žiadne pochybnosti o vine obžalovaného, s tým, že dokazovanie na hlavnom pojednávaní sa vykonalo len k výroku o treste.

Po prijatí vyhlásenia súd vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie oboznámením listín týkajúcich sa osoby obžalovaného, t. j. odpisu registra trestov a lustrácií z Generálnej prokuratúry, z databázy súdov a z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov.

Z odpisu registra trestov je zrejmé, že obžalovaný L. M. má celkom 6 záznamov za rôznorodú trestnú činnosť, pričom mu boli opakovane ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody, pričom pre súdený prípad sú rozhodujúce odsúdenia:

- rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. z. 2T/36/2013 zo dňa 30. 05. 2013, právoplatným dňa 30. 05. 2013, pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky 4 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, z ktorého bol podmiennečne prepustený uznesením Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 8PP/92/2015 zo dňa 22. 09. 2015, so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky (záznam č. 3 odpisu registra trestov), a
- trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 24T/2/2017 zo dňa 01. 02. 2017, právoplatným dňa 10. 02. 2017, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (trest vykonal dňa 13. 02. 2018) za súčasného uloženia ochranného liečenia protialkoholického ústavnou formou (záznam č. 4 odpisu registra trestov).

Z lustrácie z generálnej prokuratúry vyplynulo, že voči obžalovanému je vedené ďalšie trestné stíhanie Okresnou prokuratúrou Bratislava II, č. 4 Pv 123/21/1102, pre trestný čin podľa § 199 ods. 1 Trestného

zákona, pričom obvinenie mu bolo vznesené dňa 11. 08. 2021 a vec sa nachádza v štádiu po podaní obžaloby.

Naproti tomu však z lustrácie z databázy súdov nebolo zistené, že by sa voči obžalovanému na súdoch viedlo trestné konanie.

Z lustrácie z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplýva, že obžalovaný L. M. má celkom 5 záznamov, z toho 2 priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, 1 priestupok za nerešpektovanie prevádzkových pravidiel v priestoroch staníc a zastávok v zmysle Zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, 1 priestupok proti majetku a 1 priestupok na úseku cestnej premávky.

Pri úvahe nad výškou trestu, jeho druhom a spôsobom výkonu súd vychádzal najmä z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život. Súčasne má trest iných odradiť od páchania trestných činov a vyjadriť morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Rovnako súd kládol dôraz na to, aby trest postihol iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby tak, ako to má na mysli ustanovenie § 34 ods. 3 Trestného zákona.

Súd preto pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol najmä na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pri ukladaní trestu je potrebné v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov. Jednotlivé trestné činy podľa zákonom ustanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia rozdeľuje Trestný zákon na prečiny a zločiny, resp. obzvlášť závažné zločiny. Tomuto rozdeleniu zodpovedá možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov, keďže podľa § 34 ods. 2 a ods. 6 Trestného zákona páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom jednotlivé druhy trestov možno uložiť samostatne alebo aj viac trestov popri sebe, avšak za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd vždy uložiť aj trest odňatia slobody (§ 34 ods. 6 Trestného zákona).

Trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona je ako nedbanlivostným, tak aj úmyselným trestným činom, za ktorý Trestný zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody až na 2 roky, t. j. ide o prečin. Teda v prípade spáchania trestného činu podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona zákonodarca ustanovil možnosť ukladať trest odňatia slobody či už vo forme podmieneného odkladu jeho výkonu alebo ako nepodmienečný, prípadne niektorý z alternatívnych trestov.

U obžalovaného súd vzhliadol prítomnosť jednej poľahčujúcej okolnosti, a to podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, teda že obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval, a jednej prirážajúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, pretože obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený.

Skúmajúc pomer poľahčujúcich okolností a prirážajúcich okolností podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona, dospel súd k záveru, že u obžalovaného nie je potrebné upraviť zákonom stanovenú trestnú sadzbu trestu odňatia slobody, preto súd ukladal trest v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda v rozmedzí 0 - 2 roky.

Súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že ukladaný trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívna zložka trestu) a vytvorí podmienky na jeho výchovu (výchovná zložka trestu). Vychádzajúc z princípov humánosti pri ukladaní trestu z uvedeného vyplýva a súdna prax v tomto smere aj fakticky postupuje, že pri ukladaní trestov páchatelom v zásade u prvotrestaných osôb vystupuje do popredia výchovná zložka trestu pred represívnou. V prípade recidívy trestnej činnosti páchatela je však už nevyhnutné

podstatne obozretnejšie pristupovať k posudzovaniu zabezpečenia výchovnej zložky trestu vo vzťahu k páchatelovi, keďže zistená recidíva logicky v zásade nasvedčuje o neúčte páchatela k záujmom chráneným Trestným zákonom a k tomu, že predchádzajúce tresty neviedli k prevýchove páchatela, teda k prijatiu skutočného predsavzatia páchatela viesť riadny život. V takomto prípade logicky musí v zásade prichádzať do úvahy uprednostnenie represívnej zložky trestu pred výchovnou zložkou trestu.

Súd skúmal okolnosti uvedené v § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona a zistil, že u obžalovaného nie je odôvodnené uloženie podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, a to vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu. Súd pritom poukazuje na počet záznamov v odpise registra trestov, z ktorých je zrejmé, že obžalovaný si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k vedeniu riadneho života a opakovane sa dopustil ďalšej úmyselnej trestnej činnosti, a to aj napriek tomu, že už bol z výkonu trestu odňatia slobody podmienne prepustený a šancu na zaradenie sa do spoločnosti a vedenie riadneho života, ktorú mu súd tým poskytol, nevyužil. V danom prípade neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody, a to vzhľadom na početnosť záznamov v odpise registra trestov.

Prihliadnuc na vyššie uvedené súd obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, t. j. trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby, ktorý považuje vzhľadom na naplnenie účelu trestu za nutný a súčasne zákonný a primeraný, nakoľko v sebe obsahuje tak požadovaný prvok represie (zabránenie v páchaní ďalšej trestnej činnosti), prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu), ako aj prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie na ostatných členov spoločnosti) v zmysle § 34 Trestného zákona.

Napriek tomu, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava navrhla v rámci záverečnej reči uložiť obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov, súd má za to, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov je spravodlivé, a to aj s prihliadnutím na postoj obžalovaného na hlavnom pojednávaní, keď obžalovaný urobil vyhlásenie o vine so všetkými s tým spojenými následkami, teda neodvolateľnosť vyhlásenia, nevykonanie dokazovania v rozsahu uznanej viny, obmedzenie opravného prostriedku a vykonanie dokazovania o treste bez garancie alebo predpokladu určitého (pre obžalovaného priaznivého) rozhodnutia o treste (oproti konaniu o schválení dohody o vine a treste), a tiež s poukazom na tú skutočnosť, že obžalovaný prejavil snahu dlh na výživnom uhradiť v splátkach, z čoho vyplýva záujem obžalovaného na plnení si zákonnej povinnosti vyživovať svoje deti.

Súd považuje v tejto súvislosti za dôležité poznamenať, že ustanovenie § 34 ods. 2 Trestného zákona určuje zákonný mantinel výmery trestu podľa zákonných znakov konkrétneho trestného činu, avšak o konkrétnej výmere trestu v rámci jeho primeranosti, ktorá bude zodpovedať všetkým zvláštnostiam konkrétneho prípadu, rozhoduje súd.

Z dôvodu uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody súd zaradil obžalovaného L. M. podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin (viď záznam 3. a 4. odpisu registra trestov).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 (pätnástich) dní od jeho oznámenia, ktoré je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podané odvolanie má odkladný účinok.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí by zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Oprávnená osoba sa môže vzdať práva podať odvolanie. V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh.

Obžalovaný môže výslovne vyhlásiť, že nesúhlasí s podaním odvolania v svoj prospech jeho príbuznými v priamom rade, jeho súrodencami, osvojiteľom, osvojencom, manželom a druhom.

Odvolanie má odkladný účinok.